

Nový předmět

Katedra

SPG

Garant předmětu:

PaedDr. Renata Kovářová, Ph.D.

Název předmětu

Speciální pedagogika ve školním věku

Anglický název předmětu

Special education at school age

Zkratka katedry/kód předmětu Kredity Semestr Typ ukončení Forma výuky předmětu

SPG/SSPSV

3

Zim/Let

Zápočet

prezenční

Jazyk výuky

Čeština

Angličtina

Němčina

Polština

Francouzština

Jiný jazyk



Počet hodin výuky týdně

Přednášky – cvičení - semináře

0-0-2

Počet dnů – týdnů výuky v semestru

(u praxí, exkurzí, apod.)

týdny/semestr

Vyučující předmětu:

PaedDr. Renata Kovářová, Ph.D.

Obsah předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty se základní problematikou speciální pedagogiky se zaměřením na školní věk. Východiskem je pochopení integračních tendencí, orientace v základní školské legislativě podporující zmíněný trend.

V rámci splnění výše uvedeného cíle se zaměříme na:

- analýzu práce odborníků poskytujících poradenskou službu ve škole,
- analýzu práce odborníků ve školských poradenských zařízeních,
- analýzu zpráv a odborných posudků ze školských poradenských zařízení, včetně vypracování individuálního vzdělávacího plánu,
- modelové situace vedoucí ke zdokonalování komunikace a porozumění mezi zainteresovanými subjekty,
- seznámení s vybranými specifiky, se kterými se učitelé na základních školách nejčastěji setkávají,
- nástin základních strategií při práci s jedinci se speciálními vzdělávacími potřebami.

Požadavky na studenta

- aktivní účast ve výuce (min. 70%)
- zpracování vybraných korespondenčních úkolů
- zpracování vybraného úkolu a jeho prezentace na semináři

Přehled probírané látky

Současné integrační tendence - výhody a nevýhody.
Legislativní zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
Poradenská zařízení - pedagogicko - psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum (pracovníci, rozbor jednotlivých funkcí ve vztahu k učitelům, rodičům, žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, střediska výchovné péče.
Analýzy odborných posudků a zpráv a na jejich základě sestavování individuálně vzdělávacích plánů.
Modelové situace vedoucí ke zdokonalení komunikace a porozumění: učitel x speciální pedagog, učitel x ředitel školy, učitel x pracovník školského poradenského zařízení, učitel x rodič, učitel x žáci bez speciálních potřeb, učitele x žák se speciálními vzdělávacími potřebami.
Školní zralost a připravenost, vstup do základní školy - legislativní podklady.
Specifické poruchy učení, jejich rizika v předškolním věku a manifestace problémů ve školním věku.
Specifika žáka s diagnostikou ADHD.
Nastínění problematiky žáků z nevyhovujícího sociokulturního prostředí a žáků - cizinců.
Možnosti edukace nadaného žáka integrovaného na základní škole. Výhody a nevýhody individuální a skupinové integrace.
Žák s dvojí výjimečností (mimořádné nadání + SPU, mimořádné nadání + ADHD, mimořádné nadání + Aspergerův syndrom).
Podmínky integrace žáka s lehkou mentální retardací v běžné základní škole.
Specifika žáka s Aspergerovým syndromem a možnosti jeho integrace do běžné základní školy.
Týmová práce při vedení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.
Práce s rodinou.

Studijní literatura

1. ANTIER, E. Agresivita dětí. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-808-2.
2. ATTWOOD, T. Aspergerův syndrom. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7178-979-8.
3. BARTOŇOVÁ, M. Současné trendy v edukaci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v České republice. Brno: MSD, 2005. ISBN: 80-866633-37-3.
4. BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. Strategie ve vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Brno: Paido, 2007. ISBN: 978-80-7315-158-4.
5. FRANIOK, P. Vzdělávání osob s mentálním postižením: Inkluzivní vzdělávání s přihlédnutím k žákům s mentálním postižením. 3. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě - Pedagogická fakulta, 2008. ISBN 978-80-7368-622-2.
6. FRANIOK, P., KALEJA, M., ZEZULKOVÁ, E. Transformace speciálních vzdělávacích potřeb v kontextu kurikulárních dokumentů. Ostrava: PdF OU, 2010.
7. HELUS, Z. Dítě v osobnostním pojetí. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-888-0.
8. HŘÍBKOVÁ, L. Nadání a nadaní. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2005. ISBN 80-7290-213-X.
9. JUCOVIČOVÁ, D., ŽÁČKOVÁ, H. Neklidné a nesoustředěné dítě ve škole a v rodině. Praha: Grada Publishing a.s., 2010. ISBN 978-247-2697-7.
10. KOVÁŘOVÁ, R., JANKŮ, K. Postavení a kompetence speciálního pedagoga v rámci integračního procesu na běžné škole. Ostrava: Ostravská univerzita, 2008. ISBN 978-80-7368-548-5.
11. KOVÁŘOVÁ, R., KLUGOVÁ, I. Edukace nadaných dětí a žáků. Ostrava: 2010, ISBN 978-80-7368-430-3.
12. KOVÁŘOVÁ, R., KLUGOVÁ, I. Speciální pedagogika ve školním věku. Ostrava: Ostravská univerzita v ostravě, 2011. ISBN 978-80-7368-976-6.
13. LAZNIBATOVÁ, J. Nadané dieťa - jeho vývin, vzdelávanie a

- podporovanie. Bratislava: IRIS, 2003. ISBN 80-89018-53-X.
14. PIPEKOVÁ, J. (ed.) Kapitoly ze speciální pedagogiky. Brno: Paido, 2006. ISBN: 80-7315-120-0.
15. PORTEŠOVÁ, Š. Skryté nadání. Brno: Masarykova univerzita, 2009. isbn 978-80-210-5014-3.
16. RENOTIEROVÁ, M. ; LUDÍKOVÁ, L. A KOL. Speciální pedagogika. 4.vyd. Olomouc: PdF UP, 2006. ISBN: 80-244-1275-9.
17. SWIERKOSZOVÁ, J. Kooperace učitele s asistentem pedagoga edukační proces a děti se specifickými poruchami učení. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2007.
18. SWIERKOSZOVÁ, J. Problematika specifických poruch učení u žáků základní školy a studentů středních škol. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2000.
19. VÁGNEROVÁ, M. Školní poradenská psychologie pro pedagogy. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2005. ISBN 80-246-1074-4.
20. VÍTKOVÁ, M. (ed.) Integrativní speciální pedagogika. Integrace školní a sociální. Brno: Paido, 2004. s. 462. ISBN: 80-7315-071-9.
21. VÍTKOVÁ, M. Současné zahraniční trendy ve výchovně vzdělávací péči o tělesně postižené. Brno: MU, 1994.
22. VÍTKOVÁ, M. Otázky speciálně pedagogického poradenství. Základy, teorie, praxe. Brno: MSD, 2004. 2. vydání, 261 s. ISBN 80-86633-23-3.

Podmiňující předměty

-

Vylučující předměty

-

V Ostravě dne 31.7.2013

PaedDr. Renata Kovářová, Ph.D.

jméno žadatele o zavedení předmětu do databáze IS Student